

- ① a) $X: S \rightarrow \mathbb{R}$ b) $f(x,y) = f(x)f(y)$ c) $X_1 \dots X_n$ oberoende & likafördelade med X .

Täthets	Massfunktion
$f(x) \geq 0$	$f(x) \geq 0$
$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = 1$	$\sum_x f(x) = 1$
$F(x) = \int_{-\infty}^x f(x) dx = P(X \leq x)$	$f(x) = P(X=x)$

~~c) För en t.e.t. är $f(x) = P(X=x) = 0$.~~

- ② (x,y) likformig på $\dots \Rightarrow f(x,y) = \frac{1}{9}$

- a) Beroende, t.ex. $y=1 \Rightarrow x=0$ medan
 $y=0 \Rightarrow x=-1; -0,5; 0; 0,5; 1$.

b) $\text{Cov}(x,y) = E(XY) - \underbrace{E(X)E(Y)}_{=0 \text{ p.g. symmetri}} = E(XY)$

$$E(XY) = \sum_y \sum_x xy f(x,y) = \frac{1}{9} \sum_y y \underbrace{\left(\sum_x x \right)}_{=0} = 0$$

$\boxed{\therefore \rho = 0}$

- c) Att $\rho=0$ beror på att X och Y inte är linjärt beroende.

③ X_i = Bok nr. i 's tjocklek. $\mu = E(X_i) = 1,8$
 $\sigma^2 = \text{Var}(X_i) = 0,7$

n = antalet böcker

$\sum_1^n X_i$ = antal hyllcentimeter.

Observera att $\sum_1^n X_i \sim N(\cdot, \cdot)$ enligt centrala gränsvärdesatsen.

Och $E(\sum X_i) = n\mu$ och $\text{Var}(\sum X_i) = n\sigma^2$.

$P(\text{P.Englund har fler än 2500 böcker}) =$

$= P\left(\sum_1^{2500} X_i < 4600\right) = P\left(\frac{\sum_1^{2500} X_i - 2500 \cdot 1,8}{\sqrt{2500 \cdot 0,7}} < \frac{4600 - 2500 \cdot 1,8}{\sqrt{2500 \cdot 0,7}}\right) =$

$= P(Z < 2,39) \approx 0,99.$

4

$$H_0: \mu = 0$$

$$H_1: \mu > 0$$

$$D_i = X_i - Y_i$$

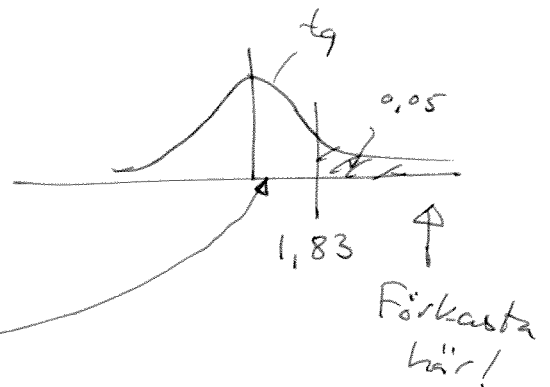
$$\bar{D} = \cancel{\bar{X} - \bar{Y}} = \frac{1}{n} \sum (X_i - Y_i) =$$

$$= \frac{1}{n} \sum X_i - \frac{1}{n} \sum Y_i$$

$$\alpha = 0,05$$

$$n = 10$$

$$T_0 = \frac{\bar{D} - 0}{318/\sqrt{n}} \sim t_{n-1} = t_9$$

$$t_0 = \frac{3}{318/\sqrt{10}} = 0,03$$

∴ Vi kan inte förkasta H_0 .

Och P-värdet är jättestort, dvs data talar alls inte emot H_0 .

⑤ $N(t)$ = antal kvalitetsprogr. på TV3 på tiden t (timmar)

T = tiden mellan bra program ~~pa~~.

$$N(t) \sim \text{Poi}(0,01t)$$

$$T \sim \text{Exp}(0,01)$$

$$a) P(N(6) = 0) = \frac{e^{-0,01 \cdot 6} (0,01 \cdot 6)^0}{0!} = e^{-0,06} = 0,94$$

b) ~~P~~ Pga minneslöshetsegenskapen = 0,06.

$$c) 0,9 = P(T < t) = \int_0^t \lambda e^{-\lambda s} ds = -e^{-\lambda s} \Big|_0^t = 1 - e^{-\lambda t}$$

$$\Rightarrow e^{-\lambda t} = 0,1 \quad (\text{logaritmera})$$

$$\ln e^{-\lambda t} = \ln 0,1$$

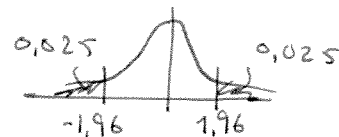
$$-\lambda t = \ln 0,1$$

$$t = -\frac{\ln 0,1}{\lambda} = 230 \text{ h} \approx 10 \text{ dygn}.$$

6) a) $H_0: \mu = 1000$
 $H_1: \mu \neq 1000$

$\alpha = 0,05$ $\sigma = 0,68$, $n = 5$.

$$Z_0 = \frac{\bar{X} - 1000}{\sigma/\sqrt{n}} \sim N(0,1)$$

$$\bar{X} = 1000,28$$

$$Z_0 = \frac{1000,28 - 1000}{0,68/\sqrt{5}} = 0,92$$

$\therefore$ Vi kan ej dra slutsatsen att vägen har ett mätfel.

b) $\beta = P(\text{inte förk. } H_0 \mid H_0 \text{ falsk}) =$

$$= P(-1,96 \leq \frac{\bar{X} - 1000}{\sigma/\sqrt{n}} \leq 1,96 \mid \mu = 1000,63) =$$

$$= P\left(\underbrace{-1,96 - \frac{0,63}{\sigma/\sqrt{n}}}_{-4,03} \leq \underbrace{\frac{\bar{X} - 1000,63}{\sigma/\sqrt{n}}}_{\sim N(0,1)} \leq \underbrace{1,96 - \frac{0,63}{\sigma/\sqrt{n}}}_{-0,11}\right) \approx$$

$$\approx P(Z \leq -0,11) = 0,46$$

$\therefore$ Styrkan $= 1 - \beta = 0,54$.

7 $X \sim f(x) = e^{-(x-\theta)}$, $x \geq \theta$, $X_1, \dots, X_n$ stickprov.

a) Observera att:

$$\begin{aligned} E(X) &= \int_{\theta}^{\infty} x f(x) dx = \int_{\theta}^{\infty} x e^{-(x-\theta)} dx = \left\{ \begin{array}{l} \text{Part.} \\ \text{int} \end{array} \right. = \underbrace{-x e^{-(x-\theta)}}_{\theta} \Big|_{\theta}^{\infty} + \underbrace{\int_{\theta}^{\infty} f(x) dx}_{=1} \\ &= \theta + 1. \end{aligned}$$

d.v.s. $\theta = E(X) - 1$

och alltså: $\hat{\theta}_n = \bar{X} - 1$.

b) $E(\hat{\theta}_n) = E(\bar{X} - 1) = E(\bar{X}) - 1 = E(X) - 1 = \theta$.

c) $\text{Var}(\hat{\theta}_n) = \text{Var}(\bar{X} - 1) = \text{Var}(\bar{X}) = \frac{\sigma^2}{n}$

där $\sigma^2 = \text{Var}(X) = \int_{\theta}^{\infty} \cancel{x^2 f(x) dx} - \theta^2 = E(X^2) - E(X)^2$
 $= E(X^2) - (\theta + 1)^2$

och $E(X^2) = \int_{\theta}^{\infty} x^2 e^{-(x-\theta)} dx = \left\{ \begin{array}{l} \text{Part.} \\ \text{int} \end{array} \right. = \underbrace{-x^2 e^{-(x-\theta)}}_{\theta} \Big|_{\theta}^{\infty} + 2 \underbrace{\int_{\theta}^{\infty} x f(x) dx}_{=E(X)}$
 $= \theta^2 + 2(\theta + 1).$

Alltså

$$\sigma^2 = \theta^2 + 2(\theta + 1) - (\theta + 1)^2 = 1.$$

och

$$\text{Var}(\hat{\theta}_n) = \frac{1}{n}.$$

$$d) L(\theta) = f(x_1) \dots f(x_n) = e^{-(x_1-\theta)} \dots e^{-(x_n-\theta)} = e^{-\sum x_i + n\theta}$$

$$\ln L(\theta) = -\sum x_i + n\theta$$

Observera att $\ln L(\theta)$ maximeras av det största tillåtna θ , som är det minsta av $x_1, \dots, x_n$.

$$\text{Alltså: } \hat{\theta} = \min_{1 \leq i \leq n} (x_i).$$

$$e) P(\hat{\theta} \leq x) = P(\min(x_i) \leq x) = 1 - P(\min(x_i) \geq x)$$

$$P(\min(x_i) \geq x) = P(x_1 \geq x, x_2 \geq x, \dots, x_n \geq x) = \{x_i \text{ oberoende!}\}$$

$$= P(x_1 \geq x)^n = \left(\int_x^\infty f(x) dx \right)^n = \left(\int_x^\infty e^{-(x-\theta)} dx \right)^n = \left(-e^{-(x-\theta)} \Big|_x^\infty \right)^n$$

$$= \left(e^{-(x-\theta)} \right)^n = e^{-n(x-\theta)}$$

$$\therefore F_{\hat{\theta}}(x) = P(\hat{\theta} \leq x) = 1 - e^{-n(x-\theta)}$$

och alltså ~~alltså~~ har vi:

$$f_{\hat{\theta}}(x) = n e^{-n(x-\theta)}$$

$$f) E(\hat{\theta}) = \int_{\theta}^{\infty} x f_{\hat{\theta}}(x) dx = \int_{\theta}^{\infty} x n e^{-n(x-\theta)} dx = \left\{ \begin{array}{l} \text{Part.} \\ \text{int} \end{array} \right. =$$

$$= -x e^{-n(x-\theta)} \Big|_{\theta}^{\infty} + \int_{\theta}^{\infty} e^{-n(x-\theta)} dx =$$

$$= \frac{1}{n} \int_{\theta}^{\infty} n e^{-n(x-\theta)} dx = \frac{1}{n} \int_{\theta}^{\infty} f_{\hat{\theta}}(x) dx = \frac{1}{n}$$

$$= \theta + \frac{1}{n}. \quad \text{Alltså ej v.v.r.}$$

